

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Merikotkan päiväkot

2023-2026

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

- Tasa-arvo-lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä, edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa ja parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.
- Yhdenvertaisuus-lain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Suunnitelma

- [Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman](#) ja [esiopetuksen opetussuunnitelman](#) mukaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arvopohjaa ja toimintakulttuuria: Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä (esim. sukupuoli, ikä, kieli- ja kulttuuritausta).
- Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan Merikotkan päiväkodin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa, nimetään kehittämiskohteita ja asetetaan toimenpiteitä lukuvuosille 2023-2026. Suunnitelmaa päivitetään kolmen vuoden välein.

Nykytilanteen kartoitustavat

1. Ryhmissä keväällä tehtyjen Keskustelua Symbolein –keskustelujen tuloksien vertailu tyttöjen ja poikien välillä
2. Helmi-huhtikuussa aamupiirien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushavainnointi (Ketkä puhuvat aamupiirissä –pohja)
3. Ulkoilun tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden havainnointi huhti-toukokuussa

Mitä asioita selvityksestä nousi esiin?

1. Aamupiirit:

- Puheenvuorojen pyytämiseen vaikuttavat lapsen kielelliset taidot (S2 tai kielen kehityksen haasteet). Heille sallitaan enemmän keskeytyksiä ja heitä osallistetaan tietoisemmin tavoilla, jotka ovat heidän taitotasonsa mukaisia. Negatiivista palautetta ei sellaisenaan tule, vaan käytämme enemmän eleitä, ilmeitä ja ohjaamista epätoivottuun käyttäytymiseen puuttumisessa.
- Syksyä varten yksinkertaistetaan havainnointilomaketta ja keskitytään siihen, miten aikuinen toimii (positiivinen palaute ja osallistaminen esim.)

Mitä asioita selvityksestä nousi esiin?

2. KeSyt:

- Haukat: Pukeminen on selvästi mieluisampaa tytöille (9-2), samoin leikki (8-4). Tytöt kokevat poikia useammin rauhoittumista vaativat toiminnot (lepohetki 9-4; jonottaminen 7-1) sekä aikuisen määrittelemän toiminnan (tunnekerho 7-1; askartelu 10-5; ohjattu toiminta 8-2, pukeminen 9-2) mieluisana. Päiväkodin koki mieluisaksi 8 tyttöä, mutta vain 3 poikaa. Eniten risuja saivat metsäretket (7 tyttöä, 5 poikaa), tunnekerho (3 tyttöä, 6 poikaa) sekä pukeminen (5 poikaa, 1 tyttö).
- Sulat: Kesyssä 2 poikaa ja 1 tyttö. Kaikki lapset laittoivat suurimman osan kuvista hymynaaman alle. Poika laittoi osan toiminnasta (ulkoilu, askartelu) surunaaman alle, kun taas tyttö laittoi surunaaman alle wc:n ja päivälevon. Toinen pojista laittoi kaikki kuvat hymynaaman alle. Kaikki katsoivat innoissaan eri kuvia, ja asetti ne papereille, mutta tehtävän idea saattoi olla vielä vähän haastava.
- Pöllöt: Pojat kokevat esikoulun ikäväksi, sanovat että "kaikki on paskaa"
- Huomioita: Osa arvioi KeSyn avulla sitä, tykkääkö lapsi jostain ja osa että harjoitteleeko jotain vielä.

Mitä asioita selvityksestä nousi esiin?

3. Ulkoilu:

- Sukupuolittuneisuutta ei huomattu. Enemmän vaikuttivat esim. koko (jalat ei yllä polkimille), kieli (aikuinen ottaa enemmän kontaktia S2-lapsiin, nimeää aktiivisemmin, tarjoaa enemmän jne., toisaalta myös ujut/ilman kaveria jäävät -> positiivinen syrjintä?)
- Tarkastelu sukupuolen mukaan tuntuu vanhanaikaiselta, toisaalta lasten toiminnassa huomattiin sukupuolittuneisuutta
 - Poikien leikeissä on useammin rajuja elementtejä sekä rumien puhumista, joihin aikuinen joutuu puuttumaan tiukemmin
- Huomioita:
 - Havainnointityökalu koettiin hankalaksi
 - Havainnoitsija joutui usein mukaan tilanteeseen, ehkä helpompaa olisi ollut havainnoida toisten ryhmien lapsia

Tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

- Kehitettävä teema: Lasten tasa-arvoinen ja yhdenvertainen huomiointi ohjatuilla hetkillä
 - Tavoite: Yksilöllisen positiivisen palautteen lisääminen ja sanattoman ohjaamisen yhdenmukaistaminen ryhmien välillä
 - Kehittämistoimenpiteet: Lisätään liikennevalojen ja kuvien käyttöä lasten ohjaamisessa, sekä yksilöllistä positiivisen palautteen antamista ohjatuilla tuokioilla
- Kehitettävä teema: Lasten tasa-arvoinen ja yhdenvertainen mahdollisuus erilaisiin ulkoleikkeihin
 - Tavoite: Huomioidaan yhdenvertaisuus taitotasojen mukaan (sekä liikkuminen että kieli)
 - Kehittämistoimenpiteet: Ei (jatkossakaan) estetä pieniä liikkumasta ja kokeilemasta. Kehitetään kuvatukea myös ulkona (liikennevalot, leikinvalintataulu)

Tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

- Kehitettävä teema: Poikien itsetunnon tukeminen
 - Havaittiin, että pojat kokevat aikuisjohtoisuuden ikäväksi, viimeistään eskariin mentäessä se muuttuu negatiiviseksi asenteeksi koko esikoulua kohtaan
 - Mietitään ryhmissä, miten luodaan puitteet jatkuville onnistumisille lapsille
 - esim. Lyhennetään aamupiirin aikaa -> levottomat lapset pääsevät aiemmin muihin hommiin
- Kehitettävä teema: Kesyjen yhdenmukaistaminen (hymynaamat, liikennevalot, pilven ja auringot)
 - Tehdään joka ryhmään uudet pohjat: vihreä hymynaamalla, keltainen "viivanaamalla" sekä punainen surunaamalla
 - Eskarissa mietitään taitojen mukaan (mitä osaan), muilla painotetaan mielipidettä (mitä tykkäät tästä)

Arviointi ja seuranta

- Aikataulu ja vastuuhenkilöt:
 - KeSyjen tekeminen uudestaan 2x/toimintakausi ja niiden vertailu
 - Ryhmien henkilökunta
- Loka-marraskuussa havainnointien tekeminen uudestaan
 - Ryhmien henkilökunta, varajohtaja
- Havainnoinnin tulosten vertailu sekä uusien tavoitteiden ja selvitysmenetelmien asettaminen keväälle joului-tammikuussa opettajien pedagogisessa palaverissa
 - Varajohtaja ja ryhmien opettajat